

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

DIREKTORAT ZA MAKROEKONOMSKE I FISKALNE ANALIZE I PROJEKCIJE

MJESEČNI

MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ

JANUAR 2024

+ 3.1%

PROCIJENA
GLOBALNOG RASTA
U 2024.

+ 6.6%

RAST DOMAĆE EKONOMIJE
U PRVA TRI KVARTALA 2023.

+ 4.3%

GODIŠNJI RAST INFLACIJE
U DECEMBRU 2023.

+ 10.0 MILIONA

SUFICIT BUDŽETA
U 2023.

+ 43.7%

RAST PRIHODA U TURIZMU
U 2023.

+ 150.0 MILIONA

PROFIT CG BANAKA
U DECEMBRU 2023.

+ 10.6%

RAST
SPOLJNOTRGOVINSKOG
DEFICITA U 2023.

+ 9.3%

RAST ZAPOSLENOSTI
U 2023.

Realni sektor i inflacija

Crnogorska ekonomija bilježi pozitivne trendove u 2023, sa stopom realnog rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) od 6,6%¹ u prva tri kvartala 2023. Od kategorija domaćeg BDP-a, najveći rast za devet mjeseci bilježe izvoz roba i usluga od 15,8%, privatna potrošnja 6,6% i bruto investicije u osnovna sredstva od 4,4%. Turistički sektor u 2023. bilježi prihode od 1,52 milijardi eura, uz godišnji rast od 43,7%, čime su prevaziđeni prihodi iz pretkriznog nivoa. U ukupnom smještaju je ostvareno 16,4 miliona noćenja u turizmu, što je rast 31,9% u odnosu na 2022. Promet u trgovini na malo je 16,5% veći u 2023, u odnosu na godinu ranije, dok je industrijska proizvodnja u 2023. rasla po stopi od 6,4%, koju je dominantno vodila veća proizvodnja električne energije (rast 26,2%). U 2023. je zabilježeno smanjenje građevinske aktivnosti, pri čemu je pad vrijednosti izvršenih građevinskih radova iznosio 7,9% u odnosu na prethodnu godinu. Rast inflacije u 2023. iznosio je prosječno 8,6%, dok je u decembru 2023. zabilježen godišnji rast potrošačkih cijena od 4,3%, što je najniža inflacija od oktobra 2021. U decembru je zabilježena mjesečna deflacija – pad cijena od 0,5% u odnosu na novembar.

Međunarodno okruženje

Međunarodni monetarni fond (MMF) u posljednjem izvještaju, iz januara

¹ Preliminarni podaci: [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](#)

2024², procjenjuje da će globalni rast iznositi 3,1% u 2024, što je 0,2 procentna poena više u odnosu na oktobarske prognoze, usljed boljih performansi u Sjedinjenim američkim državama, nekim velikim zemljama u ekspanziji i zahvaljujući programu fiskalne podrške u Kini. Izgledi za Evropu nisu tako pozitivni zbog slabijih rezultata od očekivanih u 2023, pa se očekuje blagi rast od 0,9% u 2024. Inflacija opada brže nego što se očekivalo u većini regija, pa se procjenjuje se da će globalna inflacija pasti na 5,8% u 2024. i dalje na 4,4% u 2025.

Zaposlenost i dohodak

Tržište rada je usljed rasta privredne aktivnosti, smanjenja sive ekonomije i priliva nerezidenata, nastavilo da bilježi izrazito povoljne trendove, pa je prosječan broj zaposlenih u Crnoj Gori u 2023, iznosio 244,5 hiljada i veći je za 9,3% u odnosu na 2022. godinu. Prema Anketi o radnoj snazi, stopa nezaposlenosti je u trećem kvartalu 2023, iznosila 11,8% i do sada je najniža istorijski posmatrano. Prosječna neto zarada je u 2023. iznosila 792 eura i veća je 11,2% u odnosu na 2022. U decembru 2023, prosječna penzija u Crnoj Gori iznosi 424,8 eura i uvećana je za 17,1% u odnosu na isti mjesec 2022.

Fiskalni sektor

Preliminarni prihodi budžeta u 2023. godini iznosili su 2.565,3 mil.€

² [World Economic Outlook Update, January 2024: Moderating Inflation and Steady Growth Open Path to Soft Landing \(imf.org\)](#)

(38,7% procijenjenog BDP-a) i veći su u odnosu na 2022. godinu za 569,9 mil.€ ili 28,6%³, usljed snažnog rasta privredne aktivnosti i smanjenja neformalne ekonomije. Najznačajnija pozitivna odstupanja u odnosu na 2022. godinu zabilježena su kod: Ostalih prihoda koji su veći za 152,2 mil.€, prihoda po osnovu poreza na dodatu vrijednost 151,2 mil.€, doprinosa 112,9 mil.€ i prihoda po osnovu poreza na dobit pravnih lica 61,1 mil.€. Izdaci budžeta u 2023. godini iznosili su 2.555,4 mil.€ (38,6% procijenjenog BDP-a) i bilježe rast u odnosu na 2022. godinu za 309,6 mil.€ (13,8%). U 2023. godini, ostvaren je suficit budžeta u iznosu od 10,0 mil.€ ili 0,2% procijenjenog BDP-a.

Finansijski sektor

Neto profit crnogorskih banaka u decembru 2023. iznosio je 150,0 mil.€, što je 80,1% više u odnosu na isti mjesec 2022. Ukupni krediti su na kraju 2023. iznosili 4.095,2 mil.€ i ostvarili su godišnji rast od 11,9%. Zabilježen je rast kredita privredi od 3,9% (na 1,3 mlrd.€) i stanovništvu od 8,7% (na 1,7 mlrd.€). Novoodobreni krediti su u 2023. iznosili 1.518,9 mil.€ (rast 3,7% na godišnjem nivou), od čega su pozajmice privrede iznosile 753,5 mil.€ (pad 3,4%), dok su građani pozajmili 578,0 mil.€ (rast 7,9%). U 2023, zabilježen je godišnji rast ukupnih depozita od 4,8%, kada su iznosili 5.473,2 mil.€. Visoka nelikvidnost realnog sektora i dalje je snažno izražena. U decembru 2023, u blokadi je bilo 19.957 dužnika, dok je ukupan dug po osnovu

koga je izvršena blokada računa iznosio 1.186,7 mil.€ i bilježi godišnji rast od 18,9%.

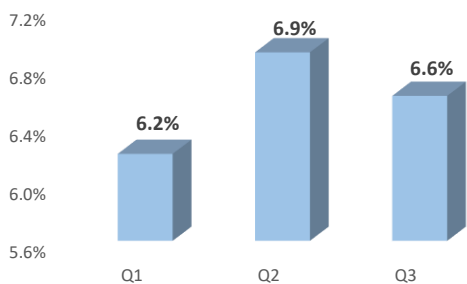
Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

Spoljnotrgovinski deficit u 2023, prema preliminarnim podacima Monstata, iznosio je 3.133,3 mil.€, uz godišnji rast od 10,6%. Izvoz u vrijednosti od 674,3 mil.€ je smanjen za 3,7% usljed smanjene tražnje od strane EU, uz prosječni pad izvoznih cijena industrijskih proizvoda od oko 10%. Smanjenje izvoza primarno je uslovljeno padom izvoza aluminijskih legura – briketa, trupaca za 60,6% i mineralnih ruda boksita za 27,2%. Sa druge strane, došlo je do snažnog porasta izvoza električne energije, koji je u 2023. iznosio 206,8 mil.€ (rast 21,6%). Uvoz roba od 3.807,6 mil.€ je povećan za 7,7%, usljed rasta lične i umjerene investicione potrošnje, uz eksterne inflatorne pritiske koji se prelivaju na rast cijena industrijskih proizvoda iz uvoza u Crnu Goru za 3,6%. U strukturi uvoza najviše su bili zastupljeni: mašine i transportni uređaji 885,0 mil.€ (rast 24,7%) i prehrambeni proizvodi 744,5 mil.€ (rast 17,0%).

Neto priliv SDI u 2023. iznosio je 428,7 mil.€, što je za 45,2% manje nego 2022. Ukupne SDI iznose 857,0 mil.€ uz godišnji pad od 25,6%, što je rezultat pada ulaganja u kompanije i ulaganja po osnovu interkompanijskog duga, kao i povećanog odliva. Ukupan odliv je iznosio 428,3 mil.€ (pad 16,1%). Najveće učešće u ukupnom prilivu SDI imale su Srbija (125,3 mil.€), Ruska Federacija (112,5 mil.€) i Turska (85,3 mil.€), što čini oko 37,7%.

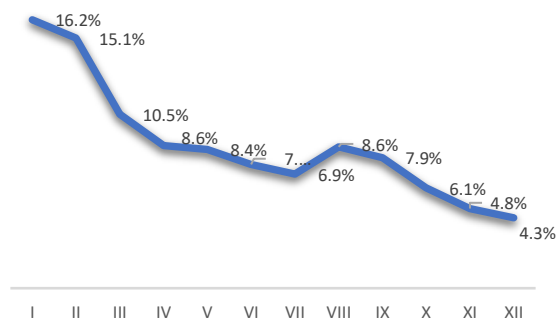
³ [Izveštaj o izvršenju budžeta Crne Gore za 2023. godinu \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

Grafik 1 Rast ekonomije u 2023. godini

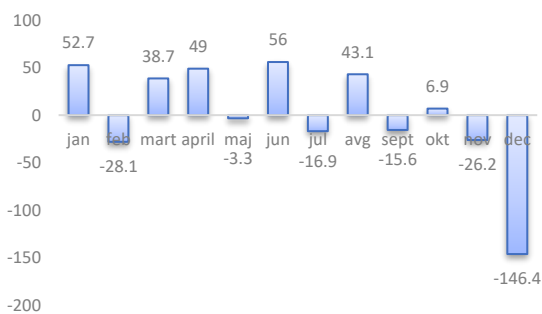
...Rast BDP-a 6,6% u prva tri kvartala 2023...

Grafik 2 Inflacija, CPI, godišnja stopa %

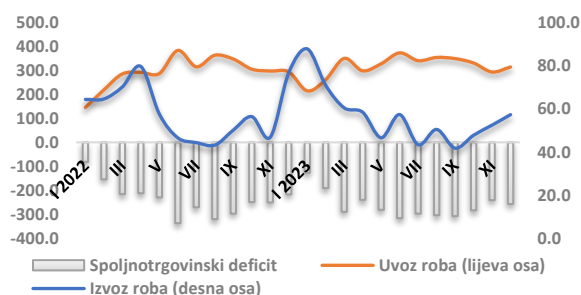
...Pad inflacije u decembru na 4,3%...

Grafik 3 Suficit/deficit budžeta u 2023. godini, u mil.€

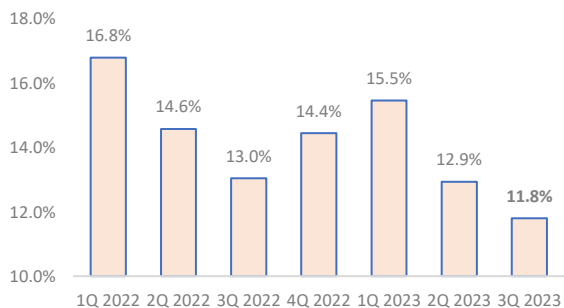
...Suficit budžeta ostvaren u 2023. u iznosu od 10 mil.€ (0,2% BDP-a)...

Grafik 4 Spoljnotrgovinska razmjena, u mil.€

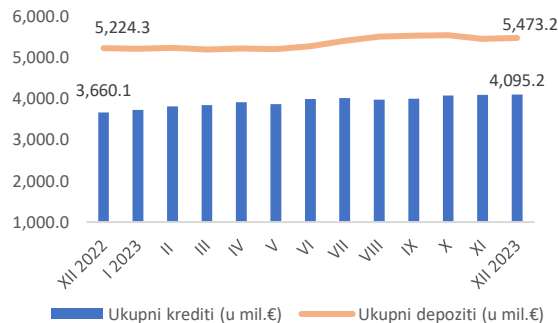
...Spoljnotrgovinski deficit u 2023. porastao 10,6%...

Grafik 5 Stopa nezaposlenosti, Anкета o radnoj snazi

...Istorijski najniža stopa nezaposlenosti od 11,8% u trećem kvartalu 2023...

Grafik 6 Ukupni krediti i depoziti, u mil.€

...Rast ukupnih kredita i depozita od 11,9% i 4,8%, respektivno...